Bereishit Rabbah 30:4-5 - Noach, Noach

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Our Midrash, Part 1

1. Midrash, Bereishit Rabbah 30:4

^דאלה תולדות נח נח

א"ר אבא בר כהנא כל מי שנכפל שמו יש לו בעולם הזה ויש לו בעולם הבא.

- אתיבון ליה: והכתיב 'תרח' 'תרח', א"כ יש לו חלק בעולם הזה ולעולם הבא?
 - א"ל אף היא לא תברא ס
 - ס דא"ר יודן בשם רבי אבא בר כהנא
- בעוה"ב. שיש לאביו חלק בעוה"ב. בשלום, בשרו שיש לאביו חלק בעוה"ב.
 - . (שם) תקבר בשיבה טובה, בשרו שישמעאל עושה תשובה.

⁴"These are the generations of Noach, Noach"

Rabbi Abba bar Kahana said: Whenever a person's name is doubled, he has a portion in this world and the next.

- They challenged him: Bereishit 11:27 says "Terach, Terach," so does that mean he has a portion in this world and the next?!
 - o He replied: This does not break the idea.
 - As R' Yudan cited R' Abba bar Kahana:
 - Bereishit 15:15 says, "You [Avraham] will come to your ancestors in peace." He informed Avraham that his father would have a portion in the next world.
 - Bereishit 15:15 says, "You will be buried at a good age." He informed Avraham that Yishmael would repent.

Is that what a doubled-name means?

2. Midrash, Bereishit Rabbah 56:7

תני רבי חייא לשון חיבה לשון זירוז.

אמר ר' אלעזר בן יעקב: אמר לו ולדורות, אין דור שאין בו כאברהם ואין דור שאין בו כיעקב ואין דור שאין בו כמשה ואין דור שאין בו כשמואל

Rabbi Chiya taught: An expression of affection, an expression of urging.

Rabbi Eliezer ben Yaakov said: G-d spoke to him and [in the second mention of his name] to subsequent generations. There is no generation which lacks an Avraham, there is no generation which lacks a Yaakov, there is no generation which lacks a Moshe, and there is no generation which lacks a Shemuel.

Side notes: Terach and Yishmael

3. Midrash Tanchuma Shemot 15

ולא מת אברהם אבינו עד שנתבשר ממעשה תרח אביו שעשה תשובה

Our father Avraham did not die before he was informed of his father Terach's actions, that he had repented.

4. Midrash, Bereishit Rabbah 53:14

קפצו מלאכי השרת לקטרגו, אמרו לפניו רבון העולמים אדם שהוא עתיד להמית את בניך בצמא אתה מעלה לו באר?

אמר להם: עכשיו מה הוא, צדיק או רשע? אמרו לו: צדיק. אמר להם: איני דן את האדם אלא בשעתו! קומי שאי את הנער.

The angels leapt to argue against [Yishmael's] survival, saying, 'Master of the Universe! You would provide a well for this man who is going to murder Your children with thirst?'

G-d replied: What is he now - righteous or wicked?

They said: Righteous.

He told them: I only judge a man based upon his moment! Rise, and take the youth...

5. Midrash, Vayyikra Rabbah 26:7

א"ר איבו, למדתך תורה דרך ארץ שלא יהא אדם יוצא לדרך בפחות משנים שאם יצא סופו נעשה עבד לעבדו, דא"ר איבו שני בני אדם נהגו בדרך ארץ, אברהם ושאול. באברהם מהו אומר? וישכם אברהם בבקר ויקח את שני נעריו עמו. ומי היו? ישמעאל ואליעזר. בשאול

R' Eivo said: The Torah teaches you proper conduct, that one should not travel with fewer than two escorts, lest he ultimately become his servant's servant. Two people conducted themselves properly, Avraham and Shaul. Regarding Avraham it says, 'And he woke early in the morning and took his two youths with him' – Who were they? Yishmael and Eliezer. Regarding Shaul...

6. Talmud, Bava Batra 16b

ישמעאל עשה תשובה בחיי אביו, שנאמר ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו. ודילמא דרך חכמתן קא חשיב להו? אלא מעתה, ויקברו אותו ישמעאל עשה תשובה בחיי אביו, שנאמר ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו. אלא מדאקדמיה אדבורי אדבריה, ומדאדבריה שמע מינה תשובה עבד בימיו. Yishmael repented during his father's lifetime, as it is written, 'And Yitzchak and Yishmael, his sons, buried him.' [Placing Yitzchak first indicates that Yishmael showed respect to his righteous younger brother.]

But perhaps the Torah simply listed them based upon their wisdom [and, in fact, Yishmael showed no such respect to Yitzchak]? If that were true, then [at Yitzchak's burial] why did the Torah say, 'And Esav and Yaakov, his sons, buried him?' Why did it not list them based upon their wisdom?

Rather, from the fact that the text put Yitzchak first, Yishmael must have placed him first. We learn from here that he repented during his father's lifetime.

Our Midrash, Part 2

7. Midrash, Bereishit Rabbah 30:5

האלה תולדות נח נח

אלא: שם"! אלא "אלה תולדות נח שם"! אלא:

- נייחא לו, נייחא לעולם,
- נייחא לאבות, נייחא לבנים,
- נייחא לעליונים, נייחא לתחתונים,
- נייחא בעוה"ז, נייחא לעולם הבא.

⁵"These are the generations of Noach, Noach"

This is perplexing! It needed to state only, "These are the generations of Noach, Shem!" But rather:

- Relief for him, relief for the world;
- Relief for ancestors, relief for descendants;
- Relief for the upper realms, relief for the lower realms;
- Relief for this world, relief for the next world.

8. Bereishit 5:29

ַוַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׁנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָה ד':

And he named him Noach, saying, "This will comfort us from our deeds and the strain of our hands, from the land that Gd has cursed."

9. Midrash, Bereishit Rabbah 25:2

בשעה שברא הקב"ה את אדם הראשון השליטו על הכל, הפרה היתה נשמעת לחורש, והתלם נשמע לחורש, כיון שחטא אדם מרדו עליו... עד שלא עמד נח היו המים עולים ומציפים אותם בתוך קבריהם...

When Gd created Adam the First and empowered him over all, the cow listened to the plowman and the furrow listened to the plowman; when Adam sinned, they rebelled against him... Until Noach arose, water rose and flooded them in their graves...